

به نام خالق دان

گردشگری مذهبی

این نوع از گردشگری یکی از رایج‌ترین اشکال گردشگری در سراسر جهان است که سابقه آن به قرون و اعصار گذشته مرتبط می‌شود و به‌طور کلی شامل سفرها و بازدیدهایی می‌شود که اصلی‌ترین هدف از آن‌ها تجربه‌ای مذهبی است. جاذبه‌های مذهبی، زیارتگاه‌ها و اماکن مقدس هر ساله تعداد زیادی از گردشگران را به سوی خود در سرتاسر جهان جذب می‌کنند. مردم با توجه به مذهبی که دارند به مکان‌های مختلف جهت مقاصد زیارتی سفر می‌کنند. **بحث مهمی که در تعاریف گردشگری مذهبی وجود دارد تفاوت بین زائر و گردشگر مذهبی می‌باشد.**

زائر به فردی گفته می‌شود که صرفاً برای انجام امور دینی و زیارت سفر کرده باشد. اما گردشگر مذهبی به فردی گفته می‌شود که علاوه بر زیارت از امکانات گردشگری شهر استفاده کرده، خرید می‌کند و به صورت کلی مانند یک گردشگر عمل کند. از نظر کارشناسان سازمان جهانی گردشگری (UNWTO)، گردشگری مذهبی مانند نیروی محرکی است که مردم با پیشینه‌های متنوع را در یک مکان مشترک جمع می‌کند. این نوع از گردشگری، در عین حال باعث محافظت از میراث ملموس و غیرملموس طبیعی و فرهنگی هم خواهد شد.

علاوه بر این، گردشگری مذهبی به عنوان یک ارزش افزوده در شهرها و مقاصد، باعث رونق اقتصادی آن منطقه می‌شود و بودجه مورد نیاز برای نگهداری و حفاظت از اماکن مذهبی-تاریخی را تأمین می‌کند.

اما امروزه گردشگری مذهبی در جهان گسترده‌تر شده است و شامل بازدید از اماکن مقدس سایر ادیان نظیر زیارتگاه‌ها، قبور، معابد و نظایر آن‌ها نیز می‌شود. با توجه به وجود

تعداد بالای اماکن زیارتی در ایران، کشورمان یکی از مستعدترین مناطق برای جذب گردشگران زیارتی و مذهبی است.

طبقه بندی جاذبه‌های گردشگری مذهبی

بهترین طبقه بندی که برای جاذبه‌های گردشگری مذهبی وجود دارد به شرح زیر است:

- ✓ **اماکن زیارتی:** مکان‌هایی که هدف سفرهای مذهبی هستند و در محل معمول زندگی مسافر قرار ندارند.
- ✓ **جاذبه‌های مذهبی:** ساختارها یا اماکنی با ارزش مذهبی که اهمیت تاریخی یا هنری دارند.
- ✓ **جشنواره و مراسم های مذهبی:** در ادیان مختلف، جشن‌ها یا مراسم خاص دینی در مکان‌های خاصی وجود دارد که سفر برای بازدید و یا شرکت در این مراسم، گردشگری مذهبی محسوب می‌شود.

انگیزه‌های اصلی از گردشگری مذهبی

موارد زیر را می‌توان از انگیزه‌های اصلی زیارت و گردشگری مذهبی نام برد:

- ✓ ادای تکلیف دینی؛
- ✓ ابراز شیفتگی به یک سایت اعجاز‌آمیز یا رویداد مهم؛
- ✓ آموزش گناهان؛
- ✓ عبادت و طلب شفای بیماری؛
- ✓ شرکت در تجمعی عبادی با حضور یک رهبر دینی؛
- ✓ مشاهده یک مراسم یا آیین دینی؛
- ✓ شرکت در مراسم مذهبی خانوادگی؛
- ✓ رفتن به مکانی که انتظار می‌رود واقعه‌ای اعجاز‌آمیز در آن جا به وقوع بپیوندد؛
- ✓ آشنایی با ادیان، نحوه برگزاری مراسم و ویژگی‌های رفتاری و دینی آن‌ها.